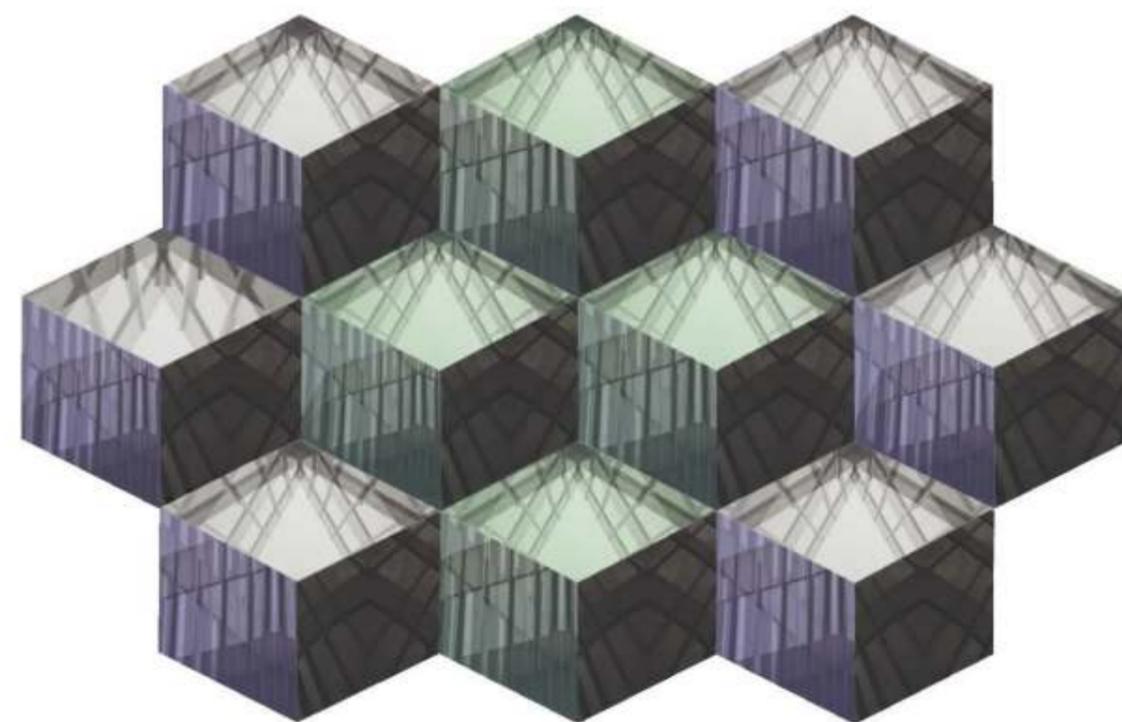

19/12/13

ракурс

студентська газета

АНОНС:

Інтерв'ю з Одаркою Долгош-Сопко
Енді Варгол (Уорхол) – наш співвітчизник
Майстер-клас з малювання кавою
Фоторепортаж Самбура Романа
з ужгородського Євромайдану

Вітаю тебе, дорогий читачу! Мене звати Дар'я, і я надзвичайно рада виходу у світ першого випуску «Ракурса» за моєї редакції. Взагалі, це буде вже третій випуск журналу, і сподіваюсь, що не останній. Хочу подякувати: Ребрик Н. Й. – за терпіння, Чурі О., Кірі С., Мотрунич Р., Шетелі Д. – за співпрацю і розуміння, а також першокурсниці Бурі Ю. за те, що з радістю приєдналась до нашого невеличкого колективу і багато чим допомогла. Звичайно, це не єдині люди, які працювали над випуском, але їх я хотіла би відзначити перш за все. Отож, чекаю на ваші побажання, пропозиції та об'єктивну критику за адресою: rakurs.zhi@yandex.ua або – особисто при зустрічі.

Головний редактор: Єгорова Д.
Статті: Кіра С., Мотрунич Р., Буря Ю., Шетеля Д.,
 Мазюкевич М., Самбур Р., Машкаринець Я.,
 Погорняк В., Мониш А.

Комп'ютерна верстка: Кіра С., Єгорова Д.

2

Ракурс закликає

- Ало-ало ми шукаємо новини.
- Неохайні студенти створюють проблеми для всіх
- Будьте Людьми!

Події

- День здоров'я
- День художника
- День рідної мови
- Виставка Вазарелі в Галереї Ілько
- Найкращий студент Закарпаття. Інтерв'ю з учасницею.
- День першокурсника

Люди

- Одарка Долгош-Сопко. Рослинне натхнення.
- Енді Уорхол. Земляк із Голлівуду.

Цікаве

- Поява арт-журналів.
- Інтернет робить людей злими.
- Проблема вихідних, а точніше їх відсутності. Фоторепортаж
- Євромайдан в Ужгороді очима Романа Самбура. Майстер-клас
- Кава або більше ніж напій.

Ало-ало! Ми шукаємо новини.

Як-то кажуть: "Якщо ти молодий і амбітний...", і присдунйся до нашої команди. Якщо маєш неореалізований талант у письменницькому мистецтві або просто часто знаходишся в потрібному місті в потрібний час – присдунйся допомогти зробити нашу газету кращою. Найбільшою для нас є проблема браку унікального контенту. Нам потрібні ілюстратори, журналісти та просто помічники, отож, якщо можеш знайти вільну хвилинку для «Ракурсу» – не зволікай, присдунйся.

Неохайні студенти створюють проблеми для всіх

Забруднені олійними фарбами та розкидані по аудиторіях палітри, неохайні козлики, мольберти та дошки вже давно стали проблемою для кожного студента Закарпатського художнього інституту. Винуватцями цього є неакуратні студенти, а страждають усі. Результат: повністю зіпсовані та забруднені фарбами речі. Колектив журналу «Ракурс» закликає всіх студентів ЗХІ: Будьте охайними! Думайте не лише про себе, але і про інших людей! Поважайте своїх колег!

Будьте Людьми!

Усі ми знаємо, як важко потрібно працювати студенту над кожним завданням із скульптури. Як багато часу та сил вкладає кожен у своє творіння. І як неприємно прийти в майстерню побачити на місці своєї скульптури розруху або не побачити взагалі нічого крім каркасу. Багато наших однокурсників неодноразово стикались цією бідою. Тому колектив журналу «Ракурс» закликає всіх студентів ЗХІ: Будьте людьми!

3

ДЕНЬ ЗДОРОВ'Я

8 жовтня, в осінній сонячний день, Закарпатський художній інститут провів день здоров'я. Усі з радістю погодилися брати участь у довгоочікуваному заході. Студенти встигли розім'ятися, поки дійшли до місця проведення свята. Змагання проводилися таким чином: факультет проти факультету (графічний дизайн, ДПМ, живопис, дизайн інтер'єру+ дизайн середовища, філіал в Мукачеві) незалежно від курсу; викладачі також брали участь у змаганнях.

4

Усе почалося урочистою лінійкою, придуманням девізів, а потім розминкою.

Ми – творчі люди, тому змагання були цікавими і креативними. Наприклад, щоб стрибати в мішках, треба було з'їсти на швидкість кавун, придумати 5 різних голосів птахів та озвучити їх.

Були також змагання з надання першої медичної допомоги, забивання цвяків. Фінальне завдання – і найочікуваніше! – було перетягування канату, в якому врешті-решт перемогли студенти ДПМ. День провели активно, з хорошим настроєм, натхненням, встигли познайомитися з новими людьми та отримати багато позитивних емоцій. Сподіваємося, що він надовго запам'ятається всім учасникам.

"Мистецтво-це не іграшка, не примха, це неодмінна умова людського життя".

Жовтень багатий на професійні свята, другу неділю жовтня (з 1998 року) вітчизняні митці, фахові і вільні, а з ними і початківці святкують День художника України.

У День художника України, звичайно ж, прийнято говорити про роль образотворчого мистецтва в культурному розвитку всього людства. Цей досконалий і неповторний вид творчості є одним з головних у сучасному світі. За допомогою своїх робіт художники передають внутрішні переживання, красу і недоліки навколишнього світу, а також відношення до життя в цілому. Історія українського живопису дуже багата. Безліч художників України в своїй творчості досягли світового визнання. Майстрам-живописцям належить велика кількість творів, які входять до золотого фонду світового образотворчого мистецтва

Почуття прекрасного. Потреба у красі живуть у серці кожної людини з найдавніших часів. Митці створюють цю красу і служать їй. Завдяки їхній подвижницькій натхненній праці здійснюється безперервний зв'язок поколінь. Їхні твори збагачують людську душу, виховують високі ідеали благородства, добра і злагоди. Їм вдається зупинити мить, щоб незабаром перетворити її у вічність. Художник - дивовижна людина. Мало того, що він бачить світ особливими очима, так ще і готовий залишити йому багату спадщину!

Вже традиційно «служителі творчої музи», студенти і викладачі Закарпатського художнього інституту, провели урочисту лінійку, на якій цікаво й емоційно привітав студентів та колег ректор ЗХІ проф. І. І. Небесник, а далі організувався квест по місту.

Паралельно на подвір'ї інституту студенти за допомогою кісточок, фарб розкривали своє поняття «щастя» на білому тлі. В кінці журі визначило переможців і вручили їм подарунки.

5

6

День рідної мови

8 листопада в Закарпатському художньому інституті відзначено День української писемності та мови.

Це свято щороку відзначається в Україні у день вшанування пам'яті Преподобного Нестора-Літописця – послідовника творців слов'янської писемності Кирила і Мефодія.

Свято встановлено 9 листопада 1997 року, коли Президент України Леонід Кучма на підтримку ініціативи громадських організацій та з урахуванням важливої ролі української мови в консолідації українського суспільства видав Указ № 1241/97 «Про День української писемності та мови». В Указі зазначено: «Установити в Україні День української писемності та мови, який відзначати щорічно 9 листопада в день вшанування пам'яті Преподобного Нестора-Літописця».

У День української писемності та мови студенти і викладачі Закарпатського художнього інституту прийшли у вишиванках, провели урочисту лінійку, на якій цікаво й емоційно виступив ректор ЗХІ проф. І. І. Небесник, а далі зорганізувалися на флешмоб «Мова» та індивідуальні фото сесії.

Студентська рада інституту для підтримки хорошого настрою і відтворення знань про мову розвішала на території закладу інформаційні картки з висловленнями про мову, довідкою про свято, віршами найвідоміших українських та закарпатських поетів, присвячених м о в і .

Дивімось і читаймо разом!

7

▀ Vasarely в Україні

На днях пройшла одна з найвидатніших виставок – виставка робіт Віктора Вазарелі, відбулась вона в ILKO Gallery.

Відомий також як батько оп-арту, Вазарелі є улюбленим усіма митцем в Угорщині та всій Європі. Популярність його робіт – «Зебри», серії «Вега», тривимірні та кінетичні твори – встановили особливий культ нового сприйняття сучасного мистецтва та декоративної архітектури для майбутніх поколінь.

Творчість Вазарелі розвивалася в традиції геометричної абстракції, що зародилася в 1910-1920-х роках, у працях голландських художників групи «Де Сіль», російських конструктивістів і художників Баухауза. Кілька насичених кольорів без будь-яких відтінків, матові (світяться) або глянцеві (глибокі), створюють феномен віртуального простору і руху в ході спілкування глядача з картиною. Його ілюзорні об'єкти передбачили віртуальні простори комп'ютерної ери.

Рационалістично науковий підхід у творчості Вазарелі химерним чином поєднувався з наївно-романтичним пошуком універсального сенсу. Після звернення художника до дослідження макро-і мікроструктури світу, цей видимий зв'язок з реальністю зник. «Мої пластичні одиниці: різнокольорові кола, квадрати, – є відповідними частинами зірок, атомів, клітин і молекул... Я розглядаю природу на рівні внутрішніх структур, на рівні конфігурації її елементів».

«Стведжую: моя любов до музики призвела мене до Вазарелі, в роботах якого я відкрив різні музичні елементи, я не тільки бачу, я майже чую картини, більше того, замінивши їх кольори на ноти, ми навіть можемо їх зіграти. Люди відчувають те тепло, світло, чистоту, які випромінюють твори Вазарелі, і полюбили в усьому світі. Десь у глибині свідомості вони відчувають, що Майстер у свої плідні роки працював, творив заради них і дня них. Він бажав зробити мистецтво масовим мистецтвом, мовляв, правда, що сьогодні картинні галереї відкриті і їх можна відвідувати, але картини, витвори мистецтва купити може дуже невелика кількість людей. У той же час, дедалі зростає число тих, хто потребує краси, картини та предмети, створені митцями, однак ці протиріччя можуть бути вирішені за допомогою техніки; може бути ліквідовано протиріччя між якістю та кількістю, і може бути відкрито шлях для людей, які роблять і розуміють мистецтво, можливість доступу до справді цінних витворів. Створення оригіналів творів у кількох екземплярах сьогодні вже стало реальністю. Знову створивши за безпосереднім керівництвом творця «оригінал» витвору мистецтва, ми отримаємо автентичні, повноцінні твори, які абсолютно ідентичні з оригіналом, не копії і не репродукції» (Тібор Чепей). Майже всі наші студенти відвідали цю експозицію.

– Як ти вважаєш яким повинен бути найкращий студент?

– Я вважаю, що кращий студент має поєднувати у собі дуже багато речей. Він має бути: чемним у навчанні, соціально-активним, мати якусь хобі, бути креативним і не забувати про особисте життя :).

8

– Чи ти вважаєш себе найкращим студентом?

– Усі якості кращого студента досить важко поєднати разом, щоб нічого не потерпало, я намагаюсь підходити під власні стандарти найкращого студента, але, на жаль, не дуже виходить.

– Студенти художнього інституту – найкреативніші студенти. Яку останню креативну річ ти зробила?

– Креативну? Ну, мабуть під кінець року нарешті додумалася до проекту на курсову. Не зовсім вчасно, але сподіваюсь, що вийде гарно. А взагалі, я кожен день намагаюсь придумати власний рух, зробити невеличкий малюнок або хоча б придумати власний вдалий вираз.

– Тобі сподобалось брати участь у конкурсі? Що нового ти дізналася протягом участі?

– Так, надзвичайно! Я познайомилась із чудовими людьми і отримала нереальний досвід. Танцювати в залі, малювати вдома – це не йде ні в яке порівняння, коли ти – на сцені, яскраве освітлення і декілька сотень очей слідкують за кожним твоїм рухом.

– Якби ти стала найкращим студентом, що б ти зробила?

– Я не знаю. Мабуть, нічого. Отримала головний приз і пішла далі вчитись. Вся біда шоу, навіть регіональних розмірів, що ти цікавиш людей лише у процесі, і лише у тому ж процесі ти отримаєш досвід і якусь інформацію. Після шоу майже нічого не міняється. Тільки деякі люди тебе зустрічають, хвалять, вітають, критикують. Це дає сили, щоб знову робити якісь власні проекти, або у рамках якогось шоу, нема різниці, ти просто хочеш знову зробити щось на публіку, щоб показати, що ти виправив помилки. А люди вже тобі вкажуть на нові. Головне – не сидіти у панцирі.

30 жовтня пройшов відбірковий етап уже традиційного обласного студентського конкурсу «Кращий студент Закарпаття – 2013». 2013 року «Кращий студент» відбувається у три етапи: відбір, регіональний фінал та всеукраїнський захід. Регіональний фінал конкурсу відбувся 19 листопада в обласному Палаці дітей та юнацтва о 18:00. Це свято пройшло за участі восьми студентських творчих особистостей. П'ять дівчат і троє хлопців відповідали на питання ведучих (своєрідне ток-шоу), демонстрували слайд-шоу із фото та показували свій «коник». Вирішували долю кращого із найкращих сім членів журі: Ростислав Буланов (депутат Ужгородської міськради), людина, яка знає про весілля все – Наталія Янцо (керівник «Майстерні свят»), начальник управління молоді та спорту Закарпатської ОДА, неперевершений танцюрист Віталій Ерфан, Ганнуся Тарканій-Твердохліб (координатор Ужгородського прес-клубу), студентський мер – Ольга Гатнер, Софія Курта, яка у 2010 стала кращим студентом, та директор мережі магазинів «МКТ» Сергій Трунов. Від Закарпатського художнього інституту взяла участь надзвичайно творча особистість Дар'я Єгорова. Вона продемонструвала номер, у якому не тільки вражала всіх своїм танцем, а й одночасно створювала картину. Із незначною перевагою, усього в 1, із результатом 3 із 7 перемогу здобув фокусник-юрист із УжНУ Марк Шпонтанк.

А у Даші ми взяли інтерв'ю і дізнались, як це змагатись за титул Найкращого студента Закарпаття.

9

День Першокурсника

20 листопада в ЗХІ відбулось довгоочікуване свято – День першокурсника.

Тема дня першокурсника була – хіпстери. Це ті люди, які зосереджені на своєму зовнішньому вигляді та соціальному статусі. Слово «хіпстер» – («hipsten») означає «особистість, яка стежить за останніми тенденціями моди». Узагалі hipster – це англійською («штани»), які носяться не на талії, а на стегнах. Для першокурсників було підготовано декілька конкурсів. Один з них – домашнє завдання. 1 курс коледжу ім. Адальберта Ерделі розіграв сценку про їх життя у гуртожитку, пари, передперегляди, закарпатський діалект, перші враження від навчання. 1 курс інституту підготував цікавий виступ про те, як починалася їх історія, про те, що вони навіть думки не мали, що у художньому інституті не тільки рисунок і живопис малюють. Одна студентка співала всім відомий хіт It's my life. Також було представлено відео про перші кроки в інституті та студентське життя. 1 скорочений курс порадував смішними фотографіями викладачів в образі хіпстерів. 5 курс представив нам життя типового п'ятикурсника та сценку «про вибиті двері в гуртожитку». Мукачівські студенти показали сатиричне відео «Репортаж із Сашею Осадчею».

Наступне завдання полягало у тому, щоб відповісти капітанам кожної команди на запитання мистецького характеру. Треба було назвати роки життя Адальберта Ерделі, чим відрізняється реалізм від імпресіонізму, а також назвати повні імена викладачів та найскладніше запитання: назвати точну адресу інституту. Наступне завдання було таке: треба намалювати улюбленого вчителя в образі хіпстера, обирали 2 людей із команди, причому умова була – зв'язані руки, тобто можна було користуватися однією рукою. За результатами оцінювання журі перше місце отримала команда коледжу, друге – команда Мукачева, третє – команда інституту, четверте – перший скорочений курс, і п'яте – п'ятий курс інституту. В кінці свята ректор ЗХІ Іван Іванович Небесник благословив всіх першокурсників святою водою мудрості.

Одарка Долгош-Сопко. Рослинне натхнення

Закарпатський художній інститут є осередком співпраці юних студентів, що лише розпочинають свій творчий шлях та, звісно, досвідчених і самостверджених педагогів, які, безперечно, слугують орієнтиром та прикладом для всіх нас. У цій статті мова буде йти про досвідченого викладача, талановиту художницю, авторку виняткової творчої техніки та просто прекрасну жінку Одарку Іванівну Долгош-Сопко. Маємо нагоду поставити Одарці Іванівні декілька запитань, дізнатись більше про фактори, які впливали на її становлення як творчої особистості, та поговорити про життєві позиції і пріоритети.

Одарко Іванівно, розкажіть, що саме вплинуло на формування вашої власної авторської техніки?

– Значний вплив мала моя улюблена графічна техніка – графографія. Також варто зазначити, що я закінчувала факультет художньої кераміки, тому люблю відчувати матеріал руками, і з часом з'явився ще елемент – це природний матеріал, а в процесі роботи вже відбулось нашаровування різних матеріалів, фарб, клеїв. Свої роботи створюю на так званій ґрунтовці, ще однією важливою складовою є технологічний процес висихання. Він є дуже складний, поверхня мусить бути рівна від самого початку процесу, аж доки не висохне. Цей процес триває майже місяць.

Кажуть, що талановита людина має дар до всього, за що би не взялась. Чи є у вас, Одарко Іванівно, ще якісь захоплення, яким ви приділяєте час, окрім художнього мистецтва?

– Відверто кажучи, у мене в мене їх є досить багато, та розповім про одне, мабуть, те, яке найближче до душі – моїм захопленням і релаксом вдома є вирощування та формування кущів, хвойників та різних екзотичних рослин. Серед них – едельвейс, хурмани, лавровий лист.

Які маєте плани на майбутню творчу діяльність?

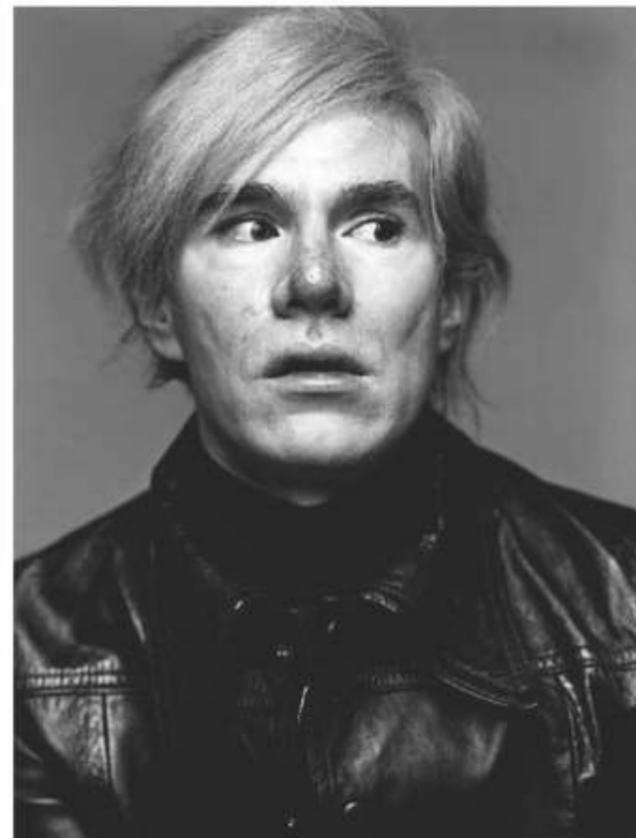
– По-перше, це провести виставку, яка нещодавно відбулась в Ужгороді, також за межами Закарпаття, в тому числі і за кордоном, ну і, звичайно, підготувати матеріал для майбутнього каталогу, який маю намір випустити, аби експозиція була повноцінною та завершеною.

Яку б ви хотіли дати пораду першокурсникам та студентам?

– Гарне запитання! Студенти, які поступають до мистецького вузу, лише починають формуватися, для них важливим є змозги перейняти якнайбільшу кількість корисної інформації від педагогів та утвердитись у мистецькому середовищі. Це є тривалий та непростий процес, що потребує терпіння і праці. Мистецьке середовище – це не тільки образотворче мистецтво, це широке поняття літератури, музики, узагальнене поняття про культуру і мистецтво, і гуманітарний напрям, наприклад, історія свого краю. Тобто, ці речі є базою для формування молодого митця. А щодо випускників, то люди, які вже набули професійних навичок, та здобули достатню величину знань повинні реалізувати себе як фахівці, тобто змозги поєднувати процес творіння із зароблянням коштів, могли б знайти роботу, яка повинна бути ще й достатньою мотивацією для розвитку їх особистостей упродовж усього життя.

10

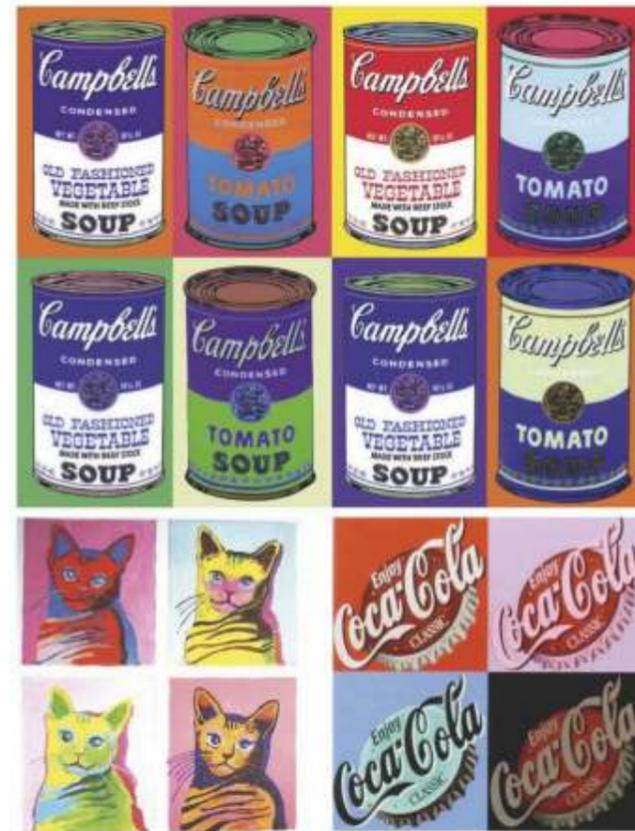
Енді Уорхол. Земляк із Голівуду

Іноді щось здається нам красивим лише за рахунок того, що воно відрізняється від інших предметів...

Енді Уорхол все своє життя навмисне заплутував журналістів, називаючи різні дати і місця свого народження. Можливо, пояснюється це тим, що темперамент художника не дозволяв йому визнати той факт, що він був сином іммігрантів із Закарпаття Андрія та Юлії Заваки Вархолів, оскільки справжні обставини його народження і походження не вписувалися у створену ним легенду, в яку художник хотів вірити. Він обрав місцем свого народження Голлівуд. Енді Уорхол став легендою ще за життя. Сотні людей мріяли побачити себе на його полотнах, тисячі марили про знайомство з ним. Серед них були і ті, про кого думав сам Енді.

Сам художник відзначав день свого народження 6 серпня 1928 року. Уорхол казав, що народився в США, в місті Пітсбурзі, штат Пенсільванія. Сім'я рано втратила батька.

У 1949 р. Енді Вархол закінчив Технологічний інститут Карнегі (графічний дизайн) з присудженням ступеня бакалавра мистецтв. У цьому ж році відправився в Нью-Йорк, де перші роки займався графічним оформленням комерційної реклами –

в основному він виконував малюнки жіночого взуття для журналів мод і рекламної програми «Нью-Йорк Таймс».

Поступово за ним утвердилася слава («батька поп-арту»). Він намагався творчо вирішити конфлікт між високим мистецтвом, масовою культурою і повсякденністю. Важко переоцінити його роль у сучасному мистецтві і в зміні статусу поп-арту. Важливим внеском Уорхола в художнє і світське життя Америки сімдесятих став журнал «Inter / VIEW», який задав новий стиль репортажу про новини культури і створив особливу довірливу манеру проведення інтерв'ю, при якому «зірки» опитують «зірок».

Звертаючись до «вічних» питань – у чому природа краси і привабливості, нудьги і пристрасті, молодості і старості, часу і смерті, – Уорхол намагався якомога більш акуратно реєструвати свої враження і відчуття. Він проробляв це старанно і чесно, протягом багатьох років, що для людини спочатку боязкого і замкнутого, – яким насправді був Енді, – стало справжнім подвигом. Помер Енді Уорхол 22 лютого 1987 у нью-йоркській лікарні від серцевої недостатності, після успішно проведеної операції з видалення жовчного міхура. Похований на території католицької церкви візантійського обряду (церква Св. Духа) в Пітсбурзі.

11

Історія виникнення мистецтвознавчих журналів

Мистецтвознавчі журнали вже давно є невід'ємною частиною художнього процесу. Ба, навіть, вони формують громадську думку, задають культурні тренди, вносять ясність в неясне сучасне мистецтво, осмислити яке нинішня швидкість життя не дає жодних шансів. Між тим, у арт-часопису є своя історія виникнення, точніше – безліч історій-предтеч, які й призвели до того, що видання про мистецтво сьогодні зайняли особливу стійку нішу в галузі сучасних медіа. Що ж зробило їх такими особливими і завдяки чому виникла необхідність у них – у цьому ми й спробуємо розібратися.

Для цього доведеться повернутися на кілька століть назад, у другу половину XVII століття, коли епоха Просвітництва тільки починалася, а європейське книгодрукування набирало обертів. Розвиток наук сприяв необхідності популяризувати і регулярно висвітлювати досягнення вчених, а також писати про різні суспільні події. Так, зусиллями радника паризького парламенту Дені де Салло 1665 року у Франції з'явився перший в історії людства журнал – Journal des Savants. Де Салло здійснив справжнє відкриття, яке дозволило не тільки задовільнити інтелектуальні вимоги наукової громадськості, але й прискорити прогрес науки.

Дені де Салло залучив до свого проекту чимало гідних людей епохи, своїх колег-учених, таких, наприклад, як П. Патен, абат Вурзеїс, Гомбервіль, Шаплен, – завдяки чому цей непростий проект досяг надзвичайно високого рівня виконання, друкуючи якісні матеріали. Навіть більше, де Салло пропонував читачам надсилати свої коментарі, тим самим реалізувавши принцип зворотного зв'язку. У цьому ж часописі з'явилися перші ілюстрації: карти, схеми, гравюри, малюнки.

Однією з перших і найбільш вражаючих ілюстрацій став малюнок воші, розмір якої сягав 50 см заввишки. Тут же ми бачимо й приклади вдалого маркетингу: аби розширити читачську аудиторію, абат де ля Рок (наступний редактор) в опис журналу вдало додав «Коротку збірку про все дивовижне, що відбувається в природі, та про всі найцікавіші відкриття в науці й мистецтві». Франція стала колыскою журнальної справи і послужила прикладом для всіх інших країн Європи.

Що стосується слова «журнал» – тут все зрозуміло: воно запозичене з французької мови і означає «щоденник». Але набагато цікавішим є слово magazine, яке увійшло до англійської мови на позначення журналу. 1731 року Едвард Кейв – редактор The London Magazine (або Gentleman's Monthly Intelligencer), першого у Великій Британії журналу, в описі якого значилося: журнал про літературу та мистецтво – вжив похідне від арабського makhazin (склад), вимовивши його на французький манер як magazine. Цікаво, що в початковій школі багато хто з нас плутався на уроках англійської мови, називаючи словом magazine крамницю. Саме це значення і закладав містер Кейв, називаючи своє дітище «складом інформації».

Протягом двох XVIII-XIX століть публікації про мистецтво в усіх його проявах друкувалися у наукових і літературних часописах і потрапляли в категорію таких, що можуть бути цікавими ерудованому читачеві. Саме так: задовго до появи глянцю, що марнує тонни паперу з метою допомогти своєму покупцеві вбити час і витратити гроші, та безлічі видань, що бажають розважити широкого читача або змусити його не думати, а лишень споживати, – журнали кінця XVII століття орієнтувалися на людину освічену, чий інтереси, окрім, скажімо, цін на товари масового виробництва, включають також латинську поезію і філософію. Не секрет, що під такими інтелектуалами-читачами малися на увазі виключно чоловіки (згадаймо вищезгаданий The Gentleman's Magazine). Так само створювалися журнали руками сильної половини людства, не лишаючи слабкій статі ані найменшого шансу долучитися до суспільства ерудитів.

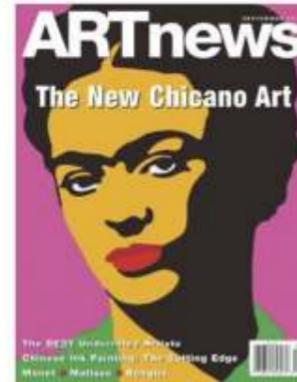
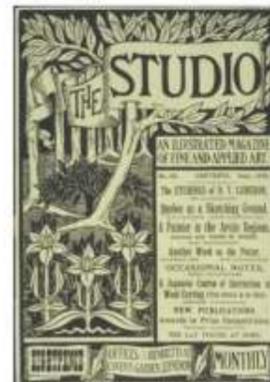
Передвісники майбутніх арт-журналів з'являються ще у XVIII столітті. Літератори і філософи виношували критичні матеріали, друкарський верстат уже не був дивиною – все зійшлося і призвело до появи самвидаву на зразок Diskurse der Maler швейцарського письменника Брейтінгера в 1721 році. 1754 року у Франції з'являється журнал наук і образотворчих мистецтв, але вони, так само, як і деякі їм подібні видання, канули в Лету.

12

Початок XIX століття ознаменувався появою художніх журналів і на території Російської імперії. Першим з них став «Журнал красних мистецтв», що видається в Москві 1807 року професором Московського університету І. Ф. Буле. У плані першого випуску завдання журналу були позначені так: «поширювати художні знання та сприяти скільки не є піднесенню смаку у величезній Росії». Зміст номерів, що вийшли друком, був дуже різноманітним і мав серйозний характер: друкувалися статті про італійських художників XVI-XVIII століть, про античну скульптуру, давньоруській іконописі і російських граверів. У третьому числі журналу було опубліковано статтю М. Ф. Кошанського (він також перекладав тексти, які подавалися латиною) «Яким має бути справжній художник», що цікава як вираження естетичних вимог часу. У цьому творі автор намагається визначити відмінності митця від ремісника і вченого. «Се слово, – пише М. Ф. Кошанський про поняття «художник», – означає людину, що присвятила себе Мистецтвом, здається, тільки красним, бо тих, які займаються механічними, називають особливо ремісниками. – Проте ж Поета і Музиканта ми не називаємо Художниками, бо вони, крім відомих знаків і тонів, не застосовують одноїручної роботи». 1823-го і 1825-го «Журнал красних мистецтв» видавався Василем Григоровичем в Петербурзі та знайомив читачів із біографіями великих художників минулого, історією і теорією мистецтва, найбільшими художніми пам'ятниками і новинами мистецтва в Росії та на Заході. Цікаво, що вже двісті років тому журнали про мистецтво за структурою були дуже схожі на сучасні. «Журнал красних мистецтв» пропонував такі розділи:

1. Історія мистецтв.
2. Звичаї, обряди і костюми давніх і нових народів.
3. Словесність.
4. Біографії великих художників.
5. Мистецтва в Росії.
6. Критика.
7. Суміш.

Вони містили художню критику, детальний аналіз творів, біографії художників, переклади статей і літературних творів, зарубіжні новини.

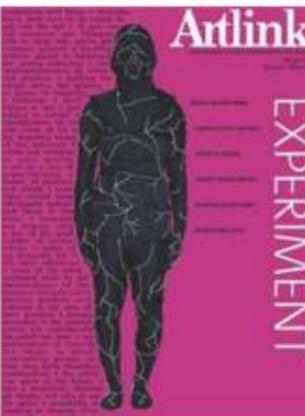
Варто відзначити «Живописний огляд» (1835–1844, Москва) – перший у Росії науково-популярний ілюстрований журнал енциклопедичного характеру, що мав на меті «поширення корисних відомостей між усіма верствами читачів». До арт-видань цей часопис віднести не можна через його широку тематичну спрямованість, але він мав розділи «Науки, мистецтва і знання» та «Красні мистецтва» і був першим виданням, орієнтованим на популяризацію мистецтва. Того ж часу в Петербурзі з'явилася «Художня газета», яка публікувала матеріали, що висвітлювали культурне життя столиці, а також нариси про російських і зарубіжних діячів мистецтва, статті з історії мистецтва різних країн. Видаваний Петербурзькою академією мистецтв «Вісник красних мистецтв» пропагував реалістичне мистецтво, друкував статті з російського та зарубіжного живопису сучасної та минулих епох, велику увагу приділяв ілюстрації, фототипії, політипажам.

На рубежі століть La Belle Époque породила і прекрасне, і великий на нього попит, і споживача. Тому не дивно, що в період між 1890-1914 роками з'являється безліч журналів, що спеціалізуються на мистецтві. Причому, крім журналів, спочатку орієнтованих на богему, вище суспільство і інтелектуалів, у зв'язку з демократичними рухами того періоду, виникає ряд видань, які мали на меті поширення художніх знань у народі. Одним з найбільш знакових журналів того періоду був «Світ мистецтва», що видавався у Петербурзі з 1898-го до 1904 року. Створений С. Дягілсвим з метою пропаганди творчості російських символістів, «Світ мистецтва» став рупором нових віянь у мистецтві і багато в чому визначив розвиток російської культури на переломі століть. Видавці «Світу мистецтва» – учасники однойменного гуртка письменників-символістів – надавали читачам широкі можливості для знайомства зі світовим художнім життям тих років, пропонуючи статті і дописи О. М. Бенуа, І. Е. Грабаря, В. В. Кандинського, уривки з творів видатних західних теоретиків мистецтва, огляди закордонних видань, відтворення виставкових експозицій, репродукції сучасних російських і західноєвропейських живопису та графіки. Як писав один з ідеологів «Світу мистецтва» Дмитро Філософов, для часопису першорядно важливою була «турбота про "щільну начинку" журналу, велику кількість у ньому думок та слів». У той самий період, 1893 року, у Великій Британії друкується журнал про візуальне мистецтво The Studio, який у наші дні можна було б запросто назвати хайповим. The Studio відстежував модні естетські тенденції в мистецтві від арт-нуво до більш авангардних і першим придумав запросити іменитого художника для створення однієї з обкладинок

13

Тим часом (1902) в Нью-Йорку з'явився відомий і донині журнал ART News, який, хоч і публікував статті про старе та нове мистецтво й багато різної інформації про художнє життя планети, в першу чергу мав комерційні завдання. За ним у 1913 році вийшов Art in America, що й донині вважається одним з найавторитетніших на ринку, а сам себе іменує «провідним у світі арт-журналом».

Що ж до України, тут особливу увагу необхідно приділити журналу «Мистецтво і друкарська справа» (1909-1910), пізніше перейменованому на «Мистецтво. Живопис. Графіка. Художній друк» (1911-1912), і згодом – «Мистецтво у Південній Росії». Завдяки розвитку кольорового друку, що активно використовували в журналі, «Мистецтво і друкарська справа» був дуже прогресивним і за формою, і за змістом. Часопис приділяв увагу історії українського мистецтва, дослідженню народних художніх традицій, школам, майстерням і фотостудіям України. В журналі працювали В. Я. Брюсов, М. О. Врубель, Ф. Л. Ернст та інші представники культури. Журнали, що спеціалізуються виключно на візуальному мистецтві, з'явилися тільки в ХХ столітті, коли відбувся розвиток мистецтвознавства як науки і в ньому склався цілий ряд шкіл і напрямів. До того часу сформувалася відповідна цільова аудиторія і усвідомлений споживач. Сьогодні формат арт-журналу вже настільки досконалий, що сучасні редактори засідають ночами з креативними директорами, вигадуючи нові, оригінальні рішення верстки та дизайну, форми і змісту. Але, за великим рахунком, за останні два сторіччя змінилося мало, і розрив століть і поколінь в нашій уяві перебільшений. Досить заглянути до бібліотеки мистецтв, яка архаїчністю своїх каталогів здається настільки недоречною у світі, де пошук інформації здійснюється у кілька кліків. Там ще можна знайти підшивки часописів столітньої давності й від числа до числа простежити, як журнал про мистецтво набував знайомої нам форми: як з'являлася реклама, талони на передплату та інші незмінні атрибути сучасного арт-видання. І коли бібліотекар виносить благодійні журнали «Аполлон» за 1911 рік, очікуєш чогось дуже застарілого, жодним чином не пов'язаного з реальністю нинішнього століття. Але вже з перших сторінок тексту, швидко пристосувавшись до читання «срів» і «ятів», з головою поринаєш у пристрасті від мистецтва, що не поступаються сучасності: викрадення Джоконди, гучні прем'єри, провальні театральні сезони, спокусливі ціни на номери у готелі «Метрополь» та знижки на квартальну передплату.

14

■ Інтернет робить людей злими

Дослідження китайських вчених з Бейханського університету показало, що злість – вірусне явище в інтернеті. До такого висновку вчені дійшли, проаналізувавши 70 мільйонів повідомлень в китайському аналозі «Твіттера» – Weibo. Виявилось, що злобні й дратівливі послання отримують більше «шейрів», ніж повідомлення з будь-яким іншим емоційним забарвленням. Як же дослідники оцінювали тон повідомлень? Дуже просто – за смайликом – емотиконом, використаним у тексті. Ці значки були розділені на чотири категорії: злість, щастя, сум і огиду. У результаті з'ясувалося, що послання з забарвленням відради чи печалі рідко підхоплюються іншими користувачами. А радісні повідомлення отримують більше ретвітів, однак найбільш «вірусними» стають повідомлення, наповнені злобою.

■ Проблема вихідних, а точніше їх відсутності.

У творчих людей не буває вихідних. Ми постійно знаходимося у пошуку себе, у пошуку нових ідей та натхнення. Хоча б раз в житті кожному доводилося ухилятися від розпитувань «Як провів вихідні?» та ховати надії на п'ятничний відпочинок. З усіх людей, які звикли заїдати свій стрес (тобто вас, мене і всіх наших знайомих), тільки 16-ти відсоткам це дійсно допомагає – до такого невтішного висновку дійшов психолог і гарвардський професор Деніел Гілберт. Справа в тому, що ми неправильно оцінюємо, що саме приносить нам задоволення; сумно, але факт – насправді ми не такі вже щасливі в день народження і далеко не такі нещасні в понеділок вранці. Люди в п'ятницю більш задоволені своїм життям, ніж у будь-який інший день тижня, а вчені визнають неділю найтужливішим днем усього тижня і навіть говорять про небезпеки так званого недільного неврозу. Обидва цих факти, власне, пояснюють головну проблему вихідних (вони наступають занадто різко і занадто швидко закінчуються). Корисна порада, щоб встигнути все: розподіліть свої справи таким чином: 3-2-5, тобто 3 важливі справи, які треба зробити, 2 не дуже важливі і 5 дрібних, можна робити, і свої схеми 1-3-6 чи 2-4-2. Завдяки цьому ваш мозок починає адекватно сприймати дійсність, а ви – діяти.

15

Євромайдан

Фотографії: Студент ІІ ГД Самбур Роман
В інтернеті ви можете знайти його відеороботу.

16

Roma Sambur

Roma Sambur

17

Roma Sambur

Roma Sambur

☛ Кава не тільки бадьорить, а ще й надихає

Багато художників під час своєї творчості, безсумнівно, п'ють каву, підживлюючись від цього напою бадьорістю й енергією. Але можна піти і далі – малювати кавою. Легше малювати за допомогою розчинної кави – вона не залишає крупинки. Для отримання фарби розчинну каву розведіть водою на тарілочці до консистенції густої сметани. Спробуйте зробити мазок по паперу, сподобався відтінок? Додаючи воду, можна зробити кавову фарбу ще більш прозорою. Так, і не забудьте, що для найкращого результату малювати кавою краще на акварельному папері. Коли малюнок висохне, крім отриманого шедевра, Вас чекатиме ще один маленький сюрприз: малюнок вийде глянцевою і дуже ароматний!

18

☛ Турніри з бадмінтону

Студенти Закарпатського художнього інституту завжди були креативними і різнобічними, як, власне, і викладачі. Чудовою можливістю для активних став турнір з бадмінтону, який проводився між факультетами інституту та коледжу. У наступному випуску «Ракурса» ми дізнаємось результати цих змагань. зовлікай, приєднуйся.

☛ Сесія на носі

Цього року в нашому інституті на один факультет більше. Отож – перегляди обіцяють бути різноманітнішими. Студентський журнал «Ракурс» бажає всім вдало здати всі заліки, екзамени і особливо перегляди! Сподіваємось, що нас приємно вразять першокурсники, а всі інші покажуть належний мистецький рівень.

☛ Новий рік

Цей рік несе у собі динамізм і напористість, поєднання ощадливості і вогненної пристрасті. Року Коні відповідають такі кольори, як зелений, синій (блакитний). Стихія – дерево, якому притаманні такі характеристики, як практичність, надмірність, запальність. А редакція незмінно бажає вам працьовитості і натхнення! Поважайте кропітку працю своїх колег! Не створюйте нікому проблем

